

OBSAH:

Novela zákona o dani z príjmov 222/2022 Z.z. 2

Zámerom zákona je zlepšenie prostredia na výstavbu štátom podporovaného nájomného bývania s regulovanou výškou nájomného a zárukou dlhodobého bývania.

Novela zákona o dani z príjmov 232/2022 Z.z. 2

Týmto zákonom sa s účinnosťou od 1. júla 2022 a od 1. januára 2023 menia a dopĺňajú aj niektoré ustanovenia zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov, ktoré sa týkajú uplatnenia daňového zvýhodnenia na vyživované dieťa žijúce s daňovníkom v domácnosti.

Novela zákona o DPH č. 222/2004 Z.z. 4

S účinnosťou od 1. januára 2023 sa v súvislosti s novým zákonom č. 222/2022 Z. z. o štátnej podpore nájomného bývania zavádza druhá znížená sadzba DPH vo výške 5%.

Povinnosti osôb registrovaných podľa § 7 a § 7a zákona o DPH 5

FR SR aktualizovalo informácie z roku 2020 k vybraným povinnostiam, ktoré vyplývajú zo zákona o DPH osobám registrovaným pre daň podľa § 7 a § 7a zákona o DPH.

Oslobodenie podľa § 43 zákona o DPH pri dodaniach pre ozbrojené sily čl. štátu ..5

V súvislosti s transpozíciou smernice Rady (EÚ) 2019/2235 a zavedením oslobodenia od DPH pri dodávkach pre ozbrojené sily členského štátu v rámci bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ vydalo FR SR aktualizovaný metodický pokyn k uplatneniu § 43 zákona o DPH.

Novela zákona o účtovníctve č. 249/2022 Z. z. 6

Dňa 16. júna 2022 schválil parlament zákon č. 249/2022 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia. Zavádzajú sa spoločné pravidlá pre zverejňovanie informácií o dani z príjmov pre nadnárodné spoločnosti.

Sumy stravného podľa zákona o cestovných náhradách platné v roku 2022 6

25. júla 2022 boli opatrením MPSVaR SR už druhýkrát v tomto roku zmenené sumy stravného, tentoraz s účinnosťou od 1. septembra 2022. Ako sa vyvíjali sumy stravného v priebehu roka 2022? A ako tieto sumy ovplyvnia daňové výdavky fyzických osôb s príjmami podľa § 6 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov?

Základné číselné údaje pre DPFO pre rok 2022 7

V septembri 2022 FS SR zverejnila informáciu obsahujúcu základné číselné údaje súvisiace s podaním daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2022. Prinášame zhrnutý stručný prehľad týchto číselných údajov.

Zmeny v zákone o miestnych daniach 10

Novelou zákona sa s účinnosťou od 1. septembra 2022 zavádza prímernejšie zdanenie stavebných pozemkov a pôdy a odstránenie „neobmedzenej“ výšky sadzby dane vybraných druhov pozemkov.

Zánik práva vykonať opravu základu dane pri nevyožiteľnej pohľadávke 11

FR SR vydalo informáciu k zániku práva vykonať opravu základu dane pri nevyožiteľnej pohľadávke, ktorú môže platiteľ DPH vykonať od 1. januára 2021 v zmysle § 25a zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty.

Miestny poplatok za rozvoj podľa § 9 zákona č. 447/2015 Z.z. 11

FR SR aktualizovalo metodický pokyn z roku 2021 k vyrubeniu, splatnosti a plateniu poplatku za rozvoj, ktorý bol vydaný s cieľom zabezpečiť jednotnú aplikáciu § 9 zákona č. 447/2015 Z. z. o miestnom poplatku za rozvoj pri preskúvaní rozhodnutí obcí v rámci opravných prostriedkov, ako aj pri poskytovaní informácií daňovým subjektom a obciam.

Zastupovanie na základe plnomocenstva 12

Zastupovanie na základe plnomocenstva je upravené v zákone č. 563/2009 Z. z. o správe daní a má svoje špecifiká. Vzťahy vzniknuté uzatvorením plnomocenstva sú však aj občianskoprávne vzťahy, ktoré sa riadia ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

Daňový kalendár 16

Novela zákona o dani z príjmov č. 222/2022 Z. z.

Dňa 25. mája 2022 parlament schválil zákon č. 222/2022 Z. z. o štátnej podpore nájomného bývania, ktorým sa okrem iného mení aj zákon č.

595/2003 Z. z. o dani z príjmov, kde sa s účinnosťou od 1. januára 2023 dopĺňajú ustanovenia § 5 ods. 7 písm. p) a § 19 ods. 2 písm. c) deviaty bod. Zámerom zákona je zlepšenie prostredia na výstavbu štátom podporovaného nájomného bývania s regulovanou výškou nájomného a zárukou dlhodobého bývania.

Novelizované ustanovenia zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (ďalej len „ZDP“):

- **§ 5 ods. 7** - oslobodené príjmy zo závislej činnosti sa rozširujú doplnením **nového písm. p)**, podľa ktorého **sa oslobodzuje suma príspevku poskytnutého zamestnancovi zamestnávateľom na štátom podporované nájomné bývanie** podľa § 152c Zákonníka práce. Ak zamestnávateľ súčasne poskytol zamestnancovi nepeňažné plnenie podľa § 5 ods. 7 písm. n) ZDP alebo došlo k záмене zdaniteľnej mzdy zamestnanca s príspevkom podľa § 152c Zákonníka práce, suma príspevku podľa § 5 ods. 7 písm. p) sa nepovažuje za oslobodený príjem.
- **§ 19 ods. 2 písm. c)** - dopĺňa sa **nový deviaty bod**. **Daňovými výdavkami** zamestnávateľa na pracovné a sociálne podmienky a starostlivosť o zdravie **sú aj príspevky na štátom podporované nájomné bývanie zamestnancov** poskytované za podmienok ustanovených v § 152c Zákonníka práce v súvislosti s realizáciou sociálnej politiky zamestnávateľa.

Novela zákona o dani z príjmov č. 232/2022 Z. z.

Zákon č. 232/2022 Z. z. o financovaní voľného času dieťaťa schválil parlament 22. júna 2022. Týmto zákonom sa s účinnosťou od 1. júla 2022

a od 1. januára 2023 menia a dopĺňajú aj niektoré ustanovenia zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov, ktoré sa týkajú uplatnenia daňového zvýhodnenia na vyživované dieťa žijúce s daňovníkom v domácnosti.

1. Zmeny a úpravy daňového bonusu a jeho výpočtu od 1. júla 2022 do 31. decembra 2022

Pri uplatnení daňového bonusu od 1. júla 2022 do 31. decembra 2022 postupuje daňovník spôsobom podľa § 52z zn ods. 2 až 14 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (ďalej len „ZDP“) vtedy, ak nie je vyšší nárok na daňový bonus vypočítaný spôsobom podľa § 33 ZDP v znení účinnom do 30. júna 2022.

Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane **pri priznaní daňového bonusu** v súlade s § 35 ods. 5 ZDP **za kalendárne mesiace júl až december 2022, zníži zamestnancovi**, ktorý u neho podal vyhlásenie (§ 36 ods. 6 ZDP), **preddavok na daň o sumu priznaného daňového bonusu v ustanovenej výške**, ktorá nesmie presiahnuť percentuálny limit základu dane z príjmov zo závislej činnosti za príslušný kalendárny mesiac (52z zn ods. 8 ZDP).

Pri ročnom zúčtovaní preddavkov na daň z príjmov zo závislej činnosti (§ 38 ZDP) zamestnávateľ nárok na daňový bonus za kalendárne mesiace júl až december 2022, ktorý by vznikol podľa § 52z zn ods. 3 až 14 ZDP **porovná s nárokom na daňový bonus podľa § 33, § 35 ods. 5 a 7 a § 36 ods. 5 v znení účinnom do 30. júna 2022 a prizná zamestnancovi nárok na daňový bonus za kalendárne mesiace júl až december 2022, ktorý je pre neho výhodnejší**. Pri vyplatení rozdielu medzi vyššou sumou nároku a výškou vyplateného daňového bonusu za júl až december 2022 zamestnávateľ postupuje v súlade s § 38 ods. 6 ZDP. Zamestnanec, ktorý nepožiada zamestnávateľa o vykonanie ročného zúčtovania podľa § 38 ZDP, postupuje obdobne v daňovom priznaní k dani z príjmov FO.

Daňovník, ktorý v zdaňovacom období dosiahol zdaniteľné príjmy podľa § 5 alebo § 6 ods. 1 a 2 ZDP, si môže uplatniť daňový bonus na každé vyživované dieťa žijúce v domácnosti s daňovníkom (§ 52z zn ods. 3 ZDP). Prechodný pobyt dieťaťa mimo domácnosti nemá vplyv na jeho uplatnenie.

Suma daňového bonusu, o ktorú sa znižuje daň, je

- 40 € mesačne**, ak vyživované dieťa dovŕšilo 15 rokov veku, alebo
- 70 € mesačne**, ak vyživované dieťa nedovŕšilo 15 rokov veku, a to poslednýkrát za kalendárny mesiac, v ktorom dieťa dovŕši 15 rokov veku (to neplatí, ak sa na vyživované dieťa poskytujú dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa).

Nárok na daňový bonus podľa § 52z zn ods. 3 ZDP možno v súlade s § 52z zn ods. 8 ZDP uplatniť najviac do výšky ustanoveného percenta z polovice základu dane podľa § 5 ZDP alebo do výšky ustanoveného percenta polovice základu dane z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP alebo ich úhrnu takto:

Počet vyživovaných detí na ktoré vzniká nárok na daňový bonus	Percentuálny limit polovice základu dane (čiastkového základu dane)
1	20 %
2	27 %
3	34 %
4	41 %
5	48 %
6 a viac	55 %

Daňovník si môže uplatniť daňový bonus na každé vyživované dieťa žijúce v domácnosti s daňovníkom (prechodný pobyt dieťaťa mimo domácnosti nemá vplyv jeho uplatnenie) **v súlade s § 33 ods. 1 ZDP** v znení účinnom do 31. decembra 2022 **ak:**

- v zdaňovacom období **dosiahol zdaniteľné príjmy podľa § 5 ZDP aspoň vo výške 6-násobku minimálnej mzdy** (pre rok 2022 suma 3 876 €) alebo

- ktorý dosiahol zdaniteľné príjmy podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP aspoň vo výške 6-násobku minimálnej mzdy a vykázal základ dane (čiastkový základ dane) z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP.

Suma daňového bonusu, o ktorú sa znižuje daň, je

- 23,57 €** mesačne, ak vyživované dieťa dovŕšilo 15 rokov veku,
- dvojnásobok sumy podľa písmena a) mesačne, ak vyživované dieťa nedovŕšilo 6 rokov veku, a to poslednýkrát za kalendárny mesiac, v ktorom vyživované dieťa dovŕši 6 rokov veku, čo je suma **47,14 €** alebo
- 1,85-násobok sumy podľa písmena a) mesačne, ak vyživované dieťa dovŕšilo 6 rokov veku a nedovŕšilo 15 rokov veku, a to poslednýkrát za kalendárny mesiac, v ktorom vyživované dieťa dovŕši 15 rokov veku, čo je suma **43,60 €** (to neplatí, ak sa na vyživované dieťa poskytuje dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa).

V súlade s § 52zzn ods. 9 ZDP **daňovník, ktorý začal vykonávať závislú činnosť**, z ktorej dosahuje zdaniteľné príjmy podľa § 5 alebo ktorý začal vykonávať činnosť, z ktorej dosahuje zdaniteľné príjmy podľa § 6 ods. 1 a 2, počnúc 1. júlom 2022 môže uplatniť daňový bonus najviac do výšky ustanoveného percenta základu dane (čiastkového základu dane), z príjmov podľa § 5 alebo najviac do výšky ustanoveného percenta základu dane (čiastkového základu dane) z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2, alebo ich úhrnu za príslušné zdaňovacie obdobie podľa § 52zzn ods. 8 ZDP.

Zamestnávateľ nezohľadňuje v priebehu roka tú skutočnosť, od kedy zamestnanec vykonáva závislú činnosť a z ktorej dosahuje zdaniteľné príjmy. Táto skutočnosť sa zohľadňuje až pri ročnom zúčtovaní alebo v daňovom priznaní. Zamestnanec si po skončení zdaňovacieho obdobia sumu daňového bonusu podľa § 52zzn ZDP uplatní najviac do výšky ustanoveného percenta z polovice základu dane (čiastkového základu dane), ak závislú činnosť, z ktorej dosahoval zdaniteľné príjmy podľa § 5 ZDP, vykonával aj pred 1. júlom 2022

Daňový bonus možno v súlade s § 52zzn ods. 10 ZDP **uplatniť najviac do výšky dane vypočítanej za príslušné zdaňovacie obdobie** podľa ZDP. Ak suma dane vypočítaná za príslušné zdaňovacie obdobie je nižšia ako suma uplatňovaného daňového bonusu, daňovník, ktorý podáva daňové priznanie, daňovník požiada miestne príslušného správcu dane o vyplatenie sumy vo výške rozdielu medzi sumou daňového bonusu a sumou dane vypočítanou za príslušné zdaňovacie obdobie, pričom pri vrátení tejto sumy správca dane postupuje ako pri vrátení daňového preplatku; ak ide o daňovníka, ktorý má zdaniteľné príjmy podľa § 5 ZDP alebo ktorému sa vykonalo ročné zúčtovanie, uplatní sa postup podľa § 35 ods. 5 a 7 alebo § 36 ods. 5 ZDP v znení účinnom od 1. júla 2022 alebo postup podľa § 38 ZDP

Vzhľadom na zmeny týkajúce sa výpočtu sumy daňového bonusu od 1. júla 2022, Finančné riaditeľstvo SR podľa ZDP určuje od 1. júla 2022 na zdaňovacie obdobie roku 2022 **nový vzor tlačiva „Potvrdenie o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti** a ďalších údajoch podľa § 39 ods. 5 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), za zdaňovacie obdobie .....

Daňovník s príjmami z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP si uplatní nárok na daňový bonus v daňovom priznaní, pričom v súlade s § 52zzn ods. 1 ZDP pri uplatňovaní daňového bonusu od 1. júla 2022 do 31. decembra 2022 postupuje spôsobom podľa § 52zzn ods. 2 až 14 ZDP, ak nie je vyšší nárok na daňový bonus vypočítaný spôsobom podľa § 33 ZDP v znení účinnom do 30. júna 2022.

Ak daňovník v období od 1. júla 2022 do 31. decembra 2022 poberal zdaniteľné príjmy podľa § 5 ZDP a zamestnávateľ priznal daňový bonus len v pomernej časti a v tomto zdaňovacom období daňovník vykázal aj základ dane podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP, môže si zostávajúcu pomernú časť daňového bonusu nepriznanú zamestnávateľom uplatniť pri podaní daňového priznania (§ 52zzn ods. 11 ZDP).

2. Zmeny a úpravy daňového bonusu a jeho výpočtu od 1. januára 2023

Daňovník, ktorý v zdaňovacom období dosiahol zdaniteľné príjmy podľa § 5 alebo § 6 ods. 1 a 2, si môže uplatniť daňový bonus v súlade s § 33 ods. 1 ZDP v znení účinnom od 1. januára 2023, na každé vyživované dieťa žijúce v domácnosti s daňovníkom (prechodný pobyt dieťaťa mimo domácnosti nemá vplyv jeho uplatnenie).

Suma daňového bonusu, o ktorú sa znižuje daň, je

- 50 €** mesačne, ak vyživované dieťa dovŕšilo 15 rokov veku, alebo
- 100 €** mesačne, ak vyživované dieťa nedovŕšilo 15 rokov veku, a to poslednýkrát za kalendárny mesiac, v ktorom dieťa dovŕši 15 rokov veku (to neplatí, ak sa na vyživované dieťa poskytuje dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa).

Nárok na daňový bonus možno uplatniť najviac do výšky ustanoveného percenta základu dane (čiastkového základu dane) z príjmov podľa § 5 ZDP alebo do výšky ustanoveného percenta základu dane z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2, alebo ich úhrnu takto:

Počet vyživovaných detí	Percentuálny limit polovice základu dane (čiastkového základu dane)
1	20 %
2	27 %
3	34 %
4	41 %
5	48 %
6 a viac	55 %

Nárok na daňový bonus podľa § 33 ods. 1 a 6 ZDP v znení účinnom od 1. januára 2023 si daňovník môže uplatniť **prvýkrát za kalendárny mesiac január 2023** (§ 52zso ZDP).

Ustanovenie § 52zd ods. 7 ZDP sa od 1. januára 2023 neuplatňuje, rovnako od 1. januára 2023 sa neuplatňuje ani postup podľa § 52 ods. 48 ZDP.

Novela zákona o DPH č. 222/2004 Z. z.

S účinnosťou od 1. januára 2023 sa v súvislosti s novým zákonom č. 222/2022 Z. z. o štátnej podpore nájomného bývania zavádza druhá znížená sadzba DPH vo výške 5%.

Novým zákonom č. 222/2022 Z. z. o štátnej podpore nájomného bývania a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa v článku IX novelizuje zákon č. 222/2004 Z. z. o DPH.

Novelou zákona o DPH sa od 1. januára 2023 ustanovením § 27 ods. 3 **zavádza znížená sadzba DPH vo výške 5 %** zo základu dane, ktorá sa bude uplatňovať na:

- odanie stavby alebo časti stavby vrátane stavebného pozemku, na ktorom stavba alebo časť stavby stojí, ktorá spĺňa podmienky stavby štátom podporovaného nájomného bývania v rámci sociálnej politiky štátu a prijímateľom plnenia je prenajímateľ bytu štátom podporovaného nájomného bývania, ktorý má uzatvorenú zmluvu o prevádzke bytového domu štátom podporovaného nájomného bývania, v ktorej je táto stavba špecifikovaná, okrem dodania nebytových priestorov,
- obnovu a prestavbu stavby alebo časti stavby vrátane stavebných a montážnych prác na stavbe, ktorá spĺňa podmienky stavby štátom podporovaného nájomného bývania a prijímateľom plnenia je prenajímateľ bytu štátom podporovaného nájomného bývania, ktorý má uzatvorenú zmluvu o prevádzke bytového domu štátom podporovaného nájomného bývania, v ktorej je táto stavba špecifikovaná, okrem obnovy a prestavby stavieb vrátane stavebných a montážnych prác, ktoré sa vzťahujú na nebytové priestory.

Novelizovaným znením § 27 ods. 3 zákona o DPH sa má umožniť uplatnenie zníženej sadzby DPH vo výške 5 % zo základu dane pre platiteľov pri dodaniach stavby/časti stavby vrátane pozemku, na ktorom stavby/časť stavby stojí a na obnovu a prestavbu stavby/časti stavby, vrátane stavebných a montážnych prác na stavbe:

- ktorá je stavbou pre účely štátom podporovaného nájomného bývania v rámci sociálnej politiky štátu, pričom pri vymedzení **pojmu stavby** pre účely štátom podporovaného nájomného bývania je odkaz na **§ 2 písm. b) zákona o štátnej podpore nájomného bývania** na pojem „bytový dom, ktorým je budova“, ktorý je ďalej konkrétne definovaný v jednotlivých bodoch 1 až 5:
  - ktorú prenajímateľ nadobudol alebo nadobudne do vlastníctva v súlade s projektom nájomného bývania schváleného agentúrou,
  - pri ktorej od kolaudácie, ktorou sa povolilo jej prvé užívanie neuplynulo viac ako 5 rokov ku dňu schválenia projektu nájomného bývania agentúrou podľa zákona o štátnej podpore nájomného bývania,
  - v ktorej je najmenej polovica podlahovej plochy určená na trvalé bývanie,
  - v ktorej sú všetky byty určené na užívanie výlučne nájomcami na základe nájomných zmlúv podľa zákona o štátnej podpore nájomného bývania,
  - v ktorej sú všetky nebytové priestory užívané na iné účely ako na trvalé bývanie, alebo prechodné bývanie,

- ak prijímateľom týchto plnení bude prenajímateľ bytu štátom podporovaného nájomného bývania, pričom **pojem prenajímateľ bytu** štátom podporovaného nájomného bývania je vymedzený v **§ 2 písm. g) zákona o štátnej podpore nájomného bývania**, v zmysle ktorého je prenajímateľom PO so sídlom v SR, ktorá spĺňa podmienky bližšie definované predmetným ustanovením, a tento prenajímateľ má uzatvorenú zmluvu o prevádzke bytového domu štátom podporovaného nájomného bývania, v ktorej je táto stavba špecifikovaná, pričom **zmluva o prevádzke bytového domu** je bližšie definovaná v **§ 2 písm. j) zákona o štátnej podpore nájomného bývania**.

Uplatnenie zníženej sadzby DPH vo výške 5 % **sa nevzťahuje** na dodanie nebytových priestorov a obnovu a prestavbu stavieb vrátane stavebných a montážnych prác, ktoré sa vzťahujú na nebytové priestory.

SR využila možnosť ustanovenú článkom 98 Smernice Rady 2006/112/ES o spoločnom systéme DPH, podľa ktorého ČS môžu uplatňovať jednu alebo dve znížené sadzby DPH (nie nižšie ako 5 % podľa článku 99 smernice o DPH), ale len na dodania tovaru a poskytovanie služieb, ktoré patria do kategórií uvedených v prílohe III smernice o DPH.

Povinnosti osôb registrovaných podľa § 7 a § 7a zákona o DPH

FR SR aktualizovalo informácie z roku 2020 k vybraným povinnostiam, ktoré vyplývajú zo zákona o DPH osobám registrovaným pre daň podľa § 7 a § 7a zákona o DPH.

Osoby registrované pre daň podľa § 7 alebo § 7a zákona o DPH nie sú platiteľmi dane, t. j. nemajú právo na odpočítanie dane, ale zo zákona im vyplývajú určité povinnosti (napr. v niektorých prípadoch povinnosť zdaňiť nadobudnutie tovaru v tuzemsku z iného členského štátu, povinnosť platiť daň z prijatej služby v zmysle § 69 ods. 3 zákona o DPH, povinnosť podať súhrnný výkaz, ak dodali službu s miestom dodania v inom členskom štáte podľa § 15 ods. 1 zákona o DPH zdaniteľnej osobe alebo právnickej osobe, ktorá nie je zdaniteľnou osobou a je identifikovaná pre daň, a táto osoba je povinná platiť daň, atď.)

Vybrané povinnosti osôb registrovaných pre daň podľa § 7 a 7a zákona o DPH sú uvedené v samostatných informáciách Finančného riaditeľstva SR, ktoré boli aktualizované. Aktualizácia sa týka upresnenia niektorých povinností (povinností pri zrušení registrácie a povinností pri účasti na trojstrannom obchode ako prvého odberateľa).

Zrušením registrácie zaniká platnosť IČ DPH. Ak sa zruší registrácia pre DPH osobe, ktorá bola registrovaná podľa § 7 alebo § 7a zákona o DPH pred 1. januárom 2022, ktorej pri registrácii podľa vtedy platného zákona o DPH bolo vydané daňovým úradom aj osvedčenie o registrácii pre daň, zrušením registrácie zaniká platnosť tohto osvedčenia o registrácii pre daň aj platnosť IČ DPH a táto osoba je povinná do 10 dní od zrušenia registrácie odovzdať daňovému úradu osvedčenie o registrácii pre daň.

Informácie FR SR obsahujú aktualizované príklady k registrácii podľa § 7 a § 7a a k povinnostiam vyplývajúcim zo zákona o DPH.

Oslobodenie podľa § 43 zákona o DPH pri dodaniach pre ozbrojené sily členského štátu od 1. júla 2022

V súvislosti s transpozíciou smernice Rady (EÚ) 2019/2235 a zavedením oslobodenia od DPH pri dodávkach pre ozbrojené sily čl. štátu v rámci bezpečnostnej a obrannej politiky

EÚ vydalo FR SR aktualizovaný metodický pokyn k uplatneniu § 43.

Transpozíciou smernice Rady (EÚ) 2019/2235 zo 16. decembra 2019, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES o spoločnom systéme DPH a smernica 2008/118/ES o všeobecnom systéme spotrebných daní, pokiaľ ide o obranné úsilie v rámci EÚ a zavedením oslobodenia od DPH pri dodávkach pre ozbrojené sily členského štátu v rámci bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ dochádza s účinnosťou od 1. júla 2022 k úprave ustanovení § 11 ods. 13, § 43 ods. 6 písm. e), § 44 písm. b), § 48 ods. 13 a § 63 ods. 2 a 4 zákona o DPH.

K uplatneniu § 43 zákona o DPH vydalo Finančné riaditeľstvo aktualizovaný metodický pokyn, v ktorom sa doplnila úprava oslobodenia podľa § 43 ods. 6 písm. e):

➤ Oslobodenie od DPH podľa § 43 ods. 6 písm. e) zákona o DPH

Od 1. júla 2022 sa zaviedla právna fikcia, podľa ktorej sa za nadobudnutie tovaru za protihodnotu považuje aj pridelenie tovaru ozbrojeným silám ČŠ podieľajúcim sa na obrannom úsilí vynakladanom v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky. Súčasne sa zaviedlo **oslobodenie od dane pre dodanie tovarov a služieb pre ozbrojené sily ČŠ v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ, určené na použitie týmito ozbrojenými silami alebo civilnými zamestnancami, ktorí ich sprevádzajú, za podmienky, že k spotrebe týchto tovarov alebo služieb nedôjde v tuzemsku, ale v inom ČŠ.** ČŠ určenia zároveň musí byť odlišný od ČŠ, o ktorého ozbrojené sily sa jedná.

V prípade dodávok tovarov alebo služieb ozbrojeným silám iného ČŠ, určeného na použitie týmito ozbrojenými silami alebo civilnými zamestnancami, ktorí ich sprevádzajú v tuzemsku, v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ ako aj pri dodávkach pre ozbrojené sily štátu, ktorý je stranou Severoatlantickej zmluvy, sa neaplikuje priame oslobodenie od dane, ale sa realizuje toto **oslobodenie formou vrátenia dane**, tak ako to umožňuje čl. 151 ods. 2 smernice Rady 2006/112/ES.

Vrátenie dane sa však neuplatní na tovar alebo služby, ktoré ozbrojené sily nadobudnú na vlastné použitie, prípadne na úlohy, ak tieto nie sú priamo spojené s obranným úsilím. Rovnako sa nevracia daň pri nákupoch tovarov alebo služieb civilnými zamestnancami, ktorí sprevádzajú ozbrojené sily, na ich súkromné použitie alebo pokiaľ ide o ich použitie na úlohy nesúvisiace s obranným úsilím.

Konferencia k DPH podvodom

Termín: 13. september
Miesto: Hotel Color Bratislava
Moderátor: Ing. Milan Vargan

Prinášame Vám zaujímavú diskusiu venovanú podvodným konaniam súvislosti s DPH, ktorej sa zúčastnia daňoví poradcovia, zástupcovia MF SR, FR SR, NSS SR.

Predmetom diskusie budú kľúčové rozsudky Súdneho dvora EÚ vo veci C-154/20 Kemwiter ProChemie a C-440/04 AXEL KITTEL zamerané na:

- **identifikáciu deklarovaného** dodávateľa, resp. splnenia hmotnoprávných podmienok pre účely uplatnenia práva na odpočítanie DPH v prípade, ak nebol identifikovaný deklarovaný dodávateľ,
- **dôkazné bremeno** týkajúce sa statusu osoby dodávateľa, ktoré je primárne na strane daňového subjektu (odberateľa) a jeho presunutia na daňový subjekt, možnosť vyvinenia sa daňového subjektu,
- **vedomostný test** (vedel alebo vedieť mal a mohol) v súvislosti s podvodným konaním a rozsahom dôkazného bremena správcu dane a následné právo daňového subjektu vyvinenia sa, t. j. ako preukázať, že daňový subjekt konal v dobrej viere,
- **test rozumnosti prijatých opatrení**, t.j. preukázanie daňového subjektu, že ním prijaté opatrenia boli v „rozumnom rozsahu“.

Prednáška bude prebiehať formou diskusie, lektori nemajú povinnosť pripravovať materiály. Veríme, že sa do diskusie aktívne zapoja (okrem samotných účastníkov) aj naši pozvaní hostia:

Ing. Jiří Žežulka, prezident FS SR
Mgr. et Mgr. Mojmír BEŇO, MF SR
zástupcovia FR SR: odboru boja proti podvodom, odboru odvolaní a odboru kontroly, odboru daňovej metodiky, vedúca odd. metodiky DPH
Mgr. Filip RICHTER, MF SR
JUDr. Karel ŠIMKA, predseda NSS ČR
JUDr. Pavol NAĎ, predseda NSS SR
JUDr. Juraj VALIŠ, sudca NSS SR

veľmi prínosná téma, využijem ju v praxi

Vypočujte si aj videoupútavku

Novela zákona o účtovníctve č. 249/2022 Z. z.

Dňa 16. júna 2022 schválil parlament zákon č. 249/2022 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia. Zmeny zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, ktoré zavádza táto novela nadobudnú účinnosť 1. septembra 2022.

Zmeny a doplnenia v zákone č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve (ďalej len „ZoÚ“) sa týkajú zostavovania individuálnej účtovnej závierky podľa Nariadenia EP a Rady (ES) č. 1606/2002 z 19. júla 2002 o uplatňovaní medzinárodných účtovných noriem. Nariadenie Komisie (ES) č. 1126/2008 z 3. novembra 2008, ktorým sa v súlade s nariadením EP a Rady (ES) č. 1606/2002 prijímajú určité medzinárodné účtovné štandardy (Ú. v. EÚ L 320, 29.11.2008) v platnom znení (ďalej len „IFRS“) prináša zmeny v nasledovných ustanoveniach:

Zmeny a doplnenia v zákone č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve (ďalej len „ZoÚ“) sa týkajú zostavovania individuálnej účtovnej závierky podľa Nariadenia EP a Rady (ES) č. 1606/2002 z 19. júla 2002 o uplatňovaní medzinárodných účtovných noriem. Nariadenie Komisie (ES) č. 1126/2008 z 3. novembra 2008, ktorým sa v súlade s nariadením EP a Rady (ES) č. 1606/2002 prijímajú určité medzinárodné účtovné štandardy (Ú. v. EÚ L 320, 29.11.2008) v platnom znení (ďalej len „IFRS“) prináša zmeny v nasledovných ustanoveniach:

- **§ 2 ods. 14** – v nadväznosti na zmeny v § 17a ods. 2 ZoÚ sa **sprešňuje vymedzenie účtovných jednotiek**, ktoré sa na účely ZoÚ považujú za **subjekt verejného záujmu**;
- **§ 17a ods. 2** – **pre účtovné jednotky, ktoré spĺňajú veľkostné kritériá** uvedené v § 17a ods. 2 ZoÚ **sa mení povinnosť na možnosť viesť účtovníctvo a zostavovať individuálnu účtovnú závierku podľa IFRS**;
- **§ 17a 3 a 6** – zmeny súvisiace so zmenou v § 17a ods. 2 ZoÚ;
- **§ 39x** - v nadväznosti na vyššie uvedené zmeny sa **v prechodnom ustanovení k úpravám účinným od 1. septembra 2022 pri povinnosti viesť účtovníctvo podľa IFRS upravuje možnosť rozhodnúť sa použiť IFRS pri zostavovaní účtovnej závierky, ktorá sa zostavuje k 1. januáru 2023 a neskôr**. Súčasne platí, že účtovná jednotka, ktorá bola povinná zostavovať účtovnú závierku podľa IFRS do 31. decembra 2022, je naďalej povinná zostavovať účtovnú závierku podľa IFRS.

Sumy stravného podľa zákona o cestovných náhradách platné v roku 2022

25. júla 2022 boli opatrením MPSVaR SR č. 281/2022 Z. z. o sumách stravného už druhýkrát v tomto roku zmenené sumy stravného, tentoraz

s účinnosťou od 1. septembra 2022. Ako sa vyvíjali sumy stravného v priebehu roka 2022? A ako tieto sumy ovplyvnia daňové výdavky fyzických osôb s príjmami podľa § 6 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov?

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR ustanovilo **v roku 2022 sumy stravného podľa § 5 ods. 2 zákona č. 293/2002 Z. z. o cestovných náhradách** (ďalej len „zákona o CN“) nasledovne:

- Opatrením č. 116/2022 Z. z. zo dňa 31. marca 2022 boli **od 1. mája 2022 stanovené tieto sumy stravného**:
  - **6 €** pre časové pásmo 5 až 12 hodín,
  - **9 €** pre časové pásmo nad 12 hodín až 18 hodín,
  - **13,70 €** pre časové pásmo nad 18 hodín.
- Opatrením č. 281/2022 Z. z. zo dňa 25. júla 2022 boli **od 1. septembra 2022 stanovené tieto sumy stravného**:
  - **6,40 €** pre časové pásmo 5 až 12 hodín,
  - **9,60 €** pre časové pásmo nad 12 hodín až 18 hodín,
  - **14,50 €** pre časové pásmo nad 18 hodín.

Sumy stravného stanovené pre zamestnancov podľa zákona o CN ovplyvňujú aj výšku daňových výdavkov FO s príjmami podľa § 6 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (ďalej len „ZDP“) a to v týchto prípadoch:

Príspevky na stravovanie zamestnancov - § 19 ods. 2 písm. c) 5. bod ZDP

Daňovými výdavkami sú v súlade s týmto ustanovením **príspevky na stravovanie zamestnancov** poskytované podľa § 152 Zákonníka práce, **najviac však do sumy 55 % stravného poskytovaného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín podľa zákona o CN**, čo predstavuje v roku 2022

- **od 1. januára 2022 do 30. apríla 2022** maximálnu sumu príspevku na jedno jedlo pre zamestnanca vo výške **2,81 €** (t. j. 55 % zo sumy 5,10 €),
- **od 1. mája 2022 do 31. augusta 2022** maximálnu sumu príspevku na jedno jedlo pre zamestnanca vo výške **3,30 €** (t. j. 55 % zo sumy 6 €),
- **od 1. septembra 2022** maximálnu sumu príspevku na jedno jedlo pre zamestnanca vo výške **3,52 €** (t. j. 55 % zo sumy 6,40 €).

Cestovné náhrady pri pracovných cestách zamestnancov - § 19 ods. 2 písm. d) ZDP

Podľa tohto ustanovenia **sú daňovým výdavkom cestovné náhrady zamestnancov do výšky, na ktorú vzniká nárok podľa zákona o CN**. Podľa § 5 ods. 1 zákona o CN zamestnanec patrí stravné za každý kalendárny deň pracovnej cesty za podmienok ustanovených týmto zákonom. Suma stravného je ustanovená v závislosti od času trvania pracovnej cesty v kalendárnom dni, pričom čas trvania pracovnej cesty je rozdelený na 3 časové pásma. **V roku 2022 môže daňovník zahrňovať do daňových výdavkov stravné pri pracovnej ceste zamestnanca** v sumách stanovených pre jednotlivé časové pásma, a to

- **od 1. januára 2022 do 30. apríla 2022**
  - **5,10 €** pre časové pásmo 5 až 12 hodín,
  - **7,60 €** pre časové pásmo nad 12 hodín až 18 hodín,
  - **11,60 €** pre časové pásmo nad 18 hodín.
- **od 1. mája 2022 do 31. augusta 2022**
  - **6 €** pre časové pásmo 5 až 12 hodín,
  - **9 €** pre časové pásmo nad 12 hodín až 18 hodín,

- 13,70 € pre časové pásmo nad 18 hodín.
- od 1. septembra 2022
  - 6,40 € pre časové pásmo 5 až 12 hodín,
  - 9,60 € pre časové pásmo nad 12 hodín až 18 hodín,
  - 14,50 € pre časové pásmo nad 18 hodín.

Výdavky na vlastné stravovanie FO vykonávajúcej podnikateľskú alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť na tzv. pracovnej ceste - § 19 ods. 2 písm. e) ZDP

Výdavky daňovníka – FO, ktorá dosahuje príjmy podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP, vynaložené v súvislosti s činnosťou vykonávanou v inom mieste, ako je miesto, v ktorom činnosť pravidelne vykonáva, možno do daňových výdavkov zahrňovať najviac vo výške ustanovenej podľa zákona o CN. **V roku 2022 môže daňovník s príjmami z podnikania alebo z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP zahrňovať do daňových výdavkov sumy stravného pri tzv. pracovných cestách vo výške stanovenej pre jednotlivé časové pásma rovnako, ako pri pracovných cestách zamestnancov, teda**

- od 1. januára 2022 do 30. apríla 2022
  - 5,10 € pre časové pásmo 5 až 12 hodín,
  - 7,60 € pre časové pásmo nad 12 hodín až 18 hodín,
  - 11,60 € pre časové pásmo nad 18 hodín.
- od 1. mája 2022 do 31. augusta 2022
  - 6 € pre časové pásmo 5 až 12 hodín,
  - 9 € pre časové pásmo nad 12 hodín až 18 hodín,
  - 13,70 € pre časové pásmo nad 18 hodín.
- od 1. septembra 2022
  - 6,40 € pre časové pásmo 5 až 12 hodín,
  - 9,60 € pre časové pásmo nad 12 hodín až 18 hodín,
  - 14,50 € pre časové pásmo nad 18 hodín.

Výdavky na vlastné stravovanie daňovníka vykonávajúceho podnikateľskú alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť v mieste, v ktorom činnosť pravidelne vykonáva - § 19 ods. 2 písm. p) ZDP

Daňovník vykonávajúci podnikateľskú alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť dosahujúci príjem podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP môže uplatňovať do daňových výdavkov aj výdavky na vlastné stravovanie za každý odpracovaný deň v kalendárnom roku v mieste svojho pravidelného výkonu práce vo výške 55 % sumy ustanovenej na kalendárny deň pre časové pásmo 5 až 12 hodín podľa zákona o CN, ak mu súčasne nevznikol nárok na príspevok na stravovanie v súvislosti so závislou činnosťou, alebo daňovník neuplatnil výdavky na stravovanie v súvislosti s jeho pracovnou cestou. **V roku 2022 môže daňovník uplatniť do daňových výdavkov výdavky na vlastné stravovanie**

- od 1. januára 2022 do 30. apríla 2022 vo výške 2,81 €
- od 1. mája 2022 do 31. augusta 2022 vo výške 3,30 €
- od 1. septembra 2022 vo výške 3,52 €.

Základné číselné údaje pre DPFO za rok 2022

V septembri 2022 Finančná správa SR zverejnila informáciu obsahujúcu základné číselné údaje súvisiace s podaním daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2022. Stručný prehľad týchto číselných údajov sme zhrnuli v nasledujúcich riadkoch.

ná k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2022. Stručný prehľad týchto číselných údajov sme zhrnuli v nasledujúcich riadkoch.

Lehota na podanie daňového priznania k dani z príjmov za rok 2022 je do 31.3.2023.

Každá fyzická osoba, ktorej zdaniteľné príjmy dosiahnuté v roku 2022 presiahli sumu 2 289,63 € je povinná podať daňové priznanie k dani z príjmov.

Sadzby dane z príjmov pre fyzickú osobu za zdaňovacie obdobie 2022

- **Zo základu dane zisteného podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (ďalej len „ZDP“), t. j. zo súčtu**
  - čiastkového základu dane z príjmov zo závislej činnosti (§ 5), ktorý sa zníži o nezdaniteľné časti základu dane alebo ich časť (§ 11) a
  - čiastkových základov dane z príjmov z prenájmu nehnuteľností (§ 6 ods. 3),
  - z príjmov z použitia umeleckého diela a použitia umeleckého výkonu (§ 6 ods. 4) a
  - z ostatných príjmov (§ 8)
- a) 19 % z tej časti základu dane, ktorá nepresiahne sumu 38 553,01 € vrátane (176,8 - násobok sumy platného životného minima)
- b) 25 % z tej časti základu dane, ktorá presiahne sumu 38 553,01 € (čo predstavuje 176,8 - násobok sumy platného životného minima)
- **15 % zo základu dane zisteného podľa § 4 ods. 1 písm. b) ZDP, t. j. z čiastkového základu dane z príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti (§ 6 ods. 1 a 2) zníženého o nezdaniteľné časti základu dane alebo ich časť (§ 11) a o daňovú stratu pre daňovníka, ktorý dosiahol za zdaňovacie obdobie 2022 zdaniteľné príjmy (výnosy) z podnikania alebo z inej samostatnej zárobkovej činnosti (podľa § 6 ods. 1 a 2) neprevyšujúce sumu 49 790 €**
- **zo základu dane zisteného podľa § 4 ods. 1 písm. b) ZDP, t. j. z čiastkového základu dane z príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti (§ 6 ods. 1 a 2) zníženého o nezdaniteľné časti základu dane alebo ich časť (§ 11) a daňovú stratu pre daňovníka, ktorý dosiahol za zdaňovacie obdobie 2022 zdaniteľné príjmy (výnosy) z podnikania alebo z inej samostatnej zárobkovej činnosti (podľa § 6 ods. 1 a 2) prevyšujúce sumu 49 790 €**
  - a) 19 % z tej časti základu dane, ktorá nepresiahne sumu 38 553,01 € vrátane (176,8 - násobok sumy platného životného minima)

- b) 25 % z tej časti základu dane, ktorá presiahne sumu 38 553,01 € (176,8 – násobok sumy platného životného minima)
- 19 % z osobitného základu dane zisteného z príjmov z kapitálového majetku (§ 7)
- 7 % z osobitného základu dane zisteného podľa § 51e ods. 3 písm. a) ZDP
- 35 % z osobitného základu dane zisteného podľa § 51e ods. 3 písm. b) ZDP
- 5 % osobitná sadzba dane z príjmov zo závislej činnosti vybraných ústavných činiteľov, ktorých príjmy sú zdaňované navyše aj osobitnou sadzbou, ktorým tieto príjmy plynú podľa zákona č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch ústavných činiteľov
  - príjmy prezidenta SR,
  - poslancu NR SR,
  - člena vlády SR,
  - predsedu a podpredsedu Najvyššieho kontrolného úradu SR

Suma platného životného minima k 1. januára 2022 je 218,06 €.

Suma minimálnej mzdy od 1. januára 2022 je 646 € mesačne.

Nezdaniteľná časť základu dane (NČZD) na daňovníka ročne je:

- 4 579,26 €, ak základ dane daňovníka je rovný alebo nižší ako 20 235,97 €,
- ak je základ dane daňovníka vyšší ako 20 235,97 €, NČZD na daňovníka sa vypočíta ako rozdiel medzi sumou 9 638,25 € a 1/4 základu dane daňovníka; ak je táto suma nižšia ako nula, NČZD na daňovníka sa rovná nule,
- môže sa uplatniť iba z tzv. aktívne vykonávanej práce t. j.
  - od čiastkového základu dane z príjmov zo závislej činnosti a
  - z príjmov z podnikania alebo z inej samostatnej zárobkovej činnosti, alebo ich úhrnu.
  -

Nezdaniteľná časť základu dane na manželku (manžela) ročne je:

- Ak základ dane daňovníka je rovný alebo nižší ako 38 553,01 €, tak
  - 4 186,75 €, ak manželka (manžel) nemala žiadny vlastný príjem,
  - ak manželka (manžel) mala v roku 2022 vlastný príjem nepresahujúci sumu 4 186,75 €, tak NČZD na manželku (manžela) predstavuje rozdiel medzi sumou 4 186,75 € a sumou vlastného príjmu manželky (manžela),
  - ak manželka (manžel) mala v roku 2022 vlastný príjem presahujúci sumu 4 186,75 €, tak NČZD na manželku (manžela) sa rovná nule.
- Ak základ dane daňovníka je vyšší ako 38 553,01 € a
  - manželka (manžel) nemala v roku 2022 žiadny vlastný príjem, tak NČZD na manželku (manžela) predstavuje sumu vo výške rozdielu medzi sumou 13 825 € a 1/4 základu dane daňovníka,

- manželka (manžel) mala vlastný príjem v roku 2022, tak NČZD na manželku (manžela) predstavuje sumu vo výške rozdielu medzi sumou 13 825 € a 1/4 základu dane daňovníka zníženú o sumu vlastného príjmu manželky (manžela); ak takto vypočítaná suma je nižšia ako nula, NČZD na manželku (manžela) sa rovná nule.

Vlastným príjmom manželky (manžela) je príjem manželky (manžela) znížený o zaplatené poisťné a príspevky, ktoré manželka (manžel) bola (bol) povinná z tohto príjmu v roku 2022 zaplatiť.

Do vlastného príjmu manželky (manžela) sa započítava akýkoľvek príjem, aj keď je od dane z príjmov oslobodený, okrem:

- zamestnaneckej prémie,
- daňového bonusu na vyživované dieťa,
- zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť,
- štátnych sociálnych dávok, ktorými sú
  - ✓ príspevok pri narodení dieťaťa,
  - ✓ príspevok na viac súčasne narodených detí,
  - ✓ príspevok na pohreb,
  - ✓ rodičovský príspevok,
  - ✓ prídavok na dieťa,
  - ✓ príplatok k prídavku na dieťa,
  - ✓ 13. dôchodok,
  - ✓ príplatok k dôchodku politickým väzňom,
  - ✓ príspevok športovému reprezentantovi
  - ✓ kompenzačný príspevok baníkom.
- a štipendia poskytovaného študentovi, ktorý sa sústavne pripravuje na budúce povolanie.

Materské, nemocenské dávky, všetky druhy dôchodkov, výhry, podpora v nezamestnanosti a pod., sa započítavajú do úhrnu vlastných príjmov manželky (manžela) a majú vplyv na výšku NČZD na manželku (manžela).

Daňovník má nárok na uplatnenie NČZD na manželku (manžela) len z tzv. aktívne vykonávanej práce t. j.

- od čiastkového základu dane z príjmov zo závislej činnosti a
- z príjmov z podnikania alebo z inej samostatnej zárobkovej činnosti,
- alebo ich úhrnu.

NČZD na manželku (manžela) si môže daňovník uplatniť iba v prípade, ak manželka (manžel) žije s daňovníkom v domácnosti a manželka (manžel) spĺňa aspoň jednu z týchto podmienok:

- ✓ starala sa o vyživované maloleté dieťa žijúce s daňovníkom v domácnosti
- ✓ v príslušnom zdaňovacom období poberala peňažný príspevok na opatrovanie
- ✓ bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie
- ✓ považuje sa za občana so zdravotným postihnutím
- ✓ považuje sa za občana s ťažkým zdravotným postihnutím

Ak sú uvedené podmienky splnené iba jeden alebo niekoľko kalendárnych mesiacov v zdaňovacom období, môže si daňovník znížiť základ dane o pomernú časť NČZD na manželku, teda 1/12 tejto sumy za každý kalendárny mesiac, na začiatku ktorého boli splnené podmienky na uplatnenie tejto NČZD.

Daňovník s obmedzenou daňovou povinnosťou (nerezident SR) má nárok na uplatnenie NČZD na manželku (manžela) za rok 2022, ak úhrn jeho zdaniteľných príjmov zo zdrojov na území SR v roku 2022 tvorí najmenej 90 % zo všetkých príjmov tohto daňovníka, ktoré mu plynú zo zdrojov na území SR a zo zdrojov v zahraničí.

Nezdaniteľná časť základu dane - príspevky na DDS (III. pilier)

Je možné ju uplatniť v preukázateľne zaplatenej výške v úhrne najviac 180 € za rok. Môže sa uplatniť len z tzv. aktívnych príjmov, t. j. iba zo základu dane

- ✓ z príjmov zo závislej činnosti,
- ✓ z podnikania alebo z inej samostatnej zárobkovej činnosti,
- ✓ prípadne z ich úhrnu.

Táto NČZD sa môže uplatniť iba v prípade, ak príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie daňovník zaplatil na základe účastníckej zmluvy uzatvorenej po 31. decembri 2013 alebo na základe zmeny účastníckej zmluvy, ktorej súčasťou je zrušenie dávkového plánu. Zároveň daňovník nemôže mať uzatvorenú inú účastnícku zmluvu podľa zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení, v ktorej by nebol zrušený dávkový plán.

Daňovník s obmedzenou daňovou povinnosťou (nerezident SR) má nárok na uplatnenie tejto NČZD za rok 2022, ak úhrn jeho zdaniteľných príjmov zo zdrojov na území SR v roku 2022 tvorí najmenej 90 % zo všetkých príjmov tohto daňovníka, ktoré mu plynú zo zdrojov na území SR a zo zdrojov v zahraničí.

Daňový bonus na vyživované dieťa za rok 2022

Daňovému bonusu na vyživované dieťa za rok 2022 venujeme v tomto vydaní Daňovník samostatný príspevok.

Daňový bonus na zaplatené úroky z poskytnutého úveru na bývanie za rok 2022

Daňový bonus predstavuje sumu vo výške 50 % zo zaplatených úrokov, najviac však do výšky 400 € za rok.

Na uplatnenie daňového bonusu na zaplatené úroky z poskytnutého úveru na bývanie za rok 2022 musia byť splnené nasledovné podmienky:

- ku dňu podania žiadosti o úver na bývanie musí mať daňovník najmenej 18 rokov a najviac 35 rokov,

- zmluva o úvere musí byť uzatvorená po 31. decembri 2017,
- priemerný mesačný príjem daňovníka dosiahnutý za kalendárny r. 2021 nepresiahol sumu 1574,30 € (t.j. 1,3násobok priemernej mesačnej mzdy zistenej za r.2021, ktorá bola vo výške 1211€), ak zmluva o úvere bola uzatvorená v r. 2022.

Daňový bonus na zaplatené úroky sa vypočíta z výšky poskytnutého úveru na bývanie na základe jednej zmluvy o úvere na bývanie, najviac zo sumy 50 000 € na jednu tu-zemskú nehnuteľnosť určenú na bývanie, ktorou je byt alebo rodinný dom,

Ak bol daňovníkovi poskytnutý hypotekárny úver na základe zmluvy o hypotekárnom úvere uzatvorenej pred 1. januárom 2018, na ktorý sa uplatňuje štátny príspevok alebo štátny príspevok pre mladých podľa osobitného predpisu, nárok na daňový bonus na zaplatené úroky prvýkrát vznikne daňovníkovi až v kalendárnom mesiaci nasledujúcom po kalendárnom mesiaci, za ktorý poslednýkrát vznikol daňovníkovi nárok na štátny príspevok alebo štátny príspevok pre mladých. V roku začatia úročenia úveru na bývanie má daňovník nárok na pomernú časť daňového bonusu pripadajúcu na počet kalendárnych mesiacov od mesiaca, v ktorom začalo úročenie úveru.

Nárok na uplatnenie daňového bonusu na zaplatené úroky je daňovník povinný preukázať potvrdením vystaveným veriteľom.

Príjmy oslobodené od dane

Od dane z príjmov sú oslobodené príjmy do výšky 500 €, pokiaľ ide o úhrn príjmov

- z prenájmu nehnuteľností (§ 6 ods. 3) a
- z príležitostných činností, vrátane príjmov z príležitostnej poľnohospodárskej činnosti, lesného a vodného hospodárstva a
- z príležitostného prenájmu huteľných vecí [podľa § 8 ods. 1 písm. a) ZDP].

Ak tieto príjmy neznižené o výdavky presiahnu sumu 500 €, do základu dane sa zahrňujú iba príjmy nad sumu 500 €.

Za príjem z príležitostnej činnosti fyzickej osoby sa nepovažuje príjem dosahovaný z činnosti vykonávanej na základe zmluvného vzťahu, ak vyplácajúci daňovník, ktorý je PO alebo FO s príjmami podľa § 6, môže znížiť základ dane podľa § 17 až 29 o odmenu vyplatenú na základe dokladu spĺňajúceho náležitosti účtovného dokladu

Od dane z príjmov sú oslobodené príjmy do výšky 500 €, pokiaľ ide o úhrn príjmov

- z prevodu opcií, z prevodu cenných papierov (obstaraných od 1. januára 2004), z prevodu účasti (podielu) na spoločnosti s ručením obmedzeným, komanditnej spoločnosti alebo členských práv družstva (obstaraných od 1.januára 2004) znížených o výdavky (§ 8 ods. 5 a 7 ZDP).

Ak tieto príjmy znížené o výdavky presiahnu sumu 500 €, do základu dane sa zahrňujú len príjmy nad sumu 500 €.

Pre oslobodenie príjmov z prevodu majetku uvedeného v § 8 ods. 1 písm. d) až f) ZDP (prevod opcií, cenných papierov, podielu na spoločnosti s ručením obmedzeným, koman-

ditnej spoločnosti alebo členských práv družstva) nadobudnutého od 1. januára 2004 do 31. decembra 2010, **sa** (podľa § 52j ods. 2 ZDP) **použije výška oslobodenia 925,95 €** (t. j. 5-násobok sumy životného minima platného k 1. januáru 2010).

Ak daňovník dosiahne súčasne aj príjmy z prenájmu nehnuteľností a z príležitostných činností a tiež príjmy z prevodu opcií, cenných papierov, či z prevodu podielu na spoločnosti s ručením obmedzeným, komanditnej spoločnosti alebo členských práv družstva, môže uplatniť oslobodenie najviac v úhrnnej výške 500 €.

Od dane z príjmov **sú oslobodené príjmy do výšky 350 €,** pokiaľ ide o **prijaté ceny alebo výhry v hodnote neprevyšujúcej 350 € za cenu alebo výhru.** Ak príjem presiahne 350 €, do základu dane sa zahrnie iba príjem presahujúci sumu 350 €.

Výhry v lotériách a iných podobných hrách prevádzkovaných na základe povolenia vydaného podľa zákona o lotériách a iných podobných hrách a obdobné výhry zo zahraničia sú oslobodené od dane z príjmov v plnej výške.

Cena zo športovej súťaže prijatá daňovníkom, ktorého športová činnosť je inou samostatnou zárobkovou činnosťou podľa § 6 ods. 2 písm. e) ZDP, nie je oslobodená od dane ani do sumy 350 €. Ak je súčasťou ceny aj odmena za použitie diela alebo umeleckého výkonu, táto odmena je príjmom podľa § 6 ZDP, ktorá nie je oslobodená od dane z príjmov.

Výdavky percentom z príjmov

- **60 % - u daňovníka s príjmami z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti (§ 6 ods. 1 a 2 zákona), najviac do výšky 20 000 € za rok**
- **60 % - u daňovníka s príjmami z použitia diela a použitia umeleckého výkonu (§ 6 ods. 4 zákona), najviac do výšky 20 000 € za rok**
- **25 % - u daňovníka s príjmami z príležitostnej poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva [§ 8 ods. 1 písm. a) zákona], najviac do výšky 5 040 € za rok**

Minimálna výška dane

FO neplatí daň, ak za zdaňovacie obdobie 2022 daň nepresiahne sumu 17 € alebo celkové zdaniteľné príjmy daňovníka za zdaňovacie obdobie 2022 nepresiahnu sumu 2 289,63 €. To neplatí v prípadoch uvedených v § 46a ZDP. **Daň na úhradu vypočítaná v daňovom priznaní sa neplatí, ak nepresiahne sumu 5 €. Daňový preplatok správca dane vráti v prípade, ak je väčší ako 5 €.**

Zmeny v zákone č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach

S účinnosťou od 1. septembra 2022 sa v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia mení a dopĺňa zákon č. 582/2004 Z. z.

o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov.

Cieľom zmien v zákone o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, ktoré sa zavádzajú od 1. septembra 2022 zákonom č. 249/2022 Z. z., je primeranejšie zdanenie stavebných pozemkov (ustanovením práva daňovníka predložiť vlastný znalecký posudok so znalcom určenou hodnotou pozemku) a pôdy a odstránenie „neobmedzenej“ výšky sadzby dane z vybraných druhov pozemkov (záhrad, zastavaných plôch a nádvorí, ostatných plôch a stavebných pozemkov).

➤ Daň z nehnuteľností (§ 7 ods. 7)

Do zákona sa dopĺňa, že hodnota stavebného pozemku uvedená v prílohe č. 2 alebo všeobecne záväzným nariadením (VZN), sa použije iba v prípade, ak daňovník hodnotu pozemku nepreukáže **vlastným znaleckým posudkom** nie starším ako 3 mesiace pred vydaním právoplatného stavebného povolenia a predloženým najneskôr v lehote na podanie priznania alebo čiastkového priznania podľa § 99a ods. 1 alebo ods. 3 alebo § 99b ods. 3 zákona o miestnych daniach.

Zároveň sa umožňuje aj správcovi dane dať vyhotoviť na vlastné náklady **kontrolný znalecký posudok**, pričom správca dane pri výpočte dane použije vyššiu hodnotu zistenú zo znaleckých posudkov.

Tento postup správca dane prvýkrát uplatní po nadobudnutí účinnosti zákona č. 249/2022 Z. z, t. j. po 1. septembri 2022.

➤ Daň z nehnuteľností (§ 8 ods. 2 a 5)

Zjednodušuje sa určenie násobku ročnej sadzby dane pri jednotlivých druhoch pozemkov. Podľa novely násobok ročnej sadzby dane z pozemkov nesmie presiahnuť 5-násobok zákonom ustanovenej ročnej sadzby dane z pozemkov uvedenej v § 6 ods. 1. Výnimkou zostávajú lesné pozemky, na ktorých sú hospodárske lesy, rybníky s chovom rýb a ostatné hospodársky využívané vodné plochy, pri ktorých ročná sadzba dane z pozemkov naďalej nesmie presiahnuť 10-násobok oproti základnej ročnej sadzby dane ustanovenej v § 6 ods.

Prvýkrát sa zmena určenia násobku ročnej sadzby dane pri jednotlivých druhoch pozemkov premietne vo VZN účinnom od 1. januára 2023.

Zánik práva vykonať opravu základu dane pri nevyožiteľnej pohľadávke

Finančné riaditeľstvo SR vydalo informáciu k zániku práva vykonať opravu základu dane pri nevyožiteľnej pohľadávke, ktorú môže platiť

DPH vykonať od 1. januára 2021 v zmysle § 25a zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty.

Podľa § 25a zákona č. 222/2004 Z. z. o DPH od 1. januára 2021 platiť môže vykonať opravu základu dane pri úplnom alebo čiastočnom nezaplatení protihodnoty za dodanie tovaru alebo služby len pri splnení nasledovných podmienok:

- pohľadávka z predmetného zdaniťelného obchodu sa stala nevyožiteľnou podľa § 25a ods. 2 a
- nezaniklo právo vykonať opravu základu dane.

Kedy môže platiť vykonať opravu základu dane pri nevyožiteľnej pohľadávke:

Opravu základu dane môže platiť vykonať **najskôr** v daňovom priznaní k DPH za zdaňovacie obdobie, v ktorom sa pohľadávka stala nevyožiteľnou podľa § 25a ods. 2. Ak odberateľ bol v čase dodania tovaru alebo služby zdaniťelnou osobou, potom v nadväznosti na vykonanú opravu základu dane pri nevyožiteľnej pohľadávke, **je platiť povinný vyhotoviť a odoslať opravný doklad najneskôr do uplynutia lehoty na podanie daňového priznania k DPH za zdaňovacie obdobie, za ktoré vykonal opravu základu dane.**

Platiť opravný doklad nevyhotovuje, ak sa pohľadávka stala nevyožiteľnou z dôvodu, že dlžník – PO zanikla bez právneho nástupcu, resp. dlžník – FO zomrel a v prípade, že nevyožiteľná pohľadávka vznikla z dodania služieb a tovarov, pri ktorých sa uplatnila osobitná úprava podľa § 65 alebo § 66 zákona o DPH.

Právo platiť vykonať opravu základu dane pri nevyožiteľnej pohľadávke **zaniká uplynutím troch rokov** od posledného dňa lehoty na podanie daňového priznania k DPH za zdaňovacie obdobie, v ktorom bol tovar alebo služba dodaná, pričom v § 25a ods. 5 písm. a/ až i/ zákona o DPH sa ustanovujú prípady prerušenia (neplynutia) tejto doby.

Miestny poplatok za rozvoj podľa § 9 zákona č. 447/2015 Z. z.

Finančné riaditeľstvo SR aktualizovalo metodický pokyn z roku 2021 k vyrubeniu, splatnosti a plateniu poplatku za rozvoj, ktorý bol vydaný

s cieľom zabezpečiť jednotnú aplikáciu § 9 zákona č. 447/2015 Z. z. o miestnom poplatku za rozvoj pri preskúvaní rozhodnutí obcí v rámci opravných prostriedkov, ako aj pri poskytovaní informácií daňovým subjektom a obciam.

Ustanovenie § 9 zákona č. 447/2015 Z. z. o miestnom poplatku za rozvoj a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov upravuje vyrubenie, splatnosť a platenie miestneho poplatku za rozvoj.

Finančné riaditeľstvo SR vydalo aktualizovaný metodický pokyn k vyrubeniu, splatnosti a plateniu poplatku za rozvoj podľa § 9 zákona č. 447/2017 Z. z. o miestnom poplatku za rozvoj.

Z dôvodu prehodnotenia postupu výpočtu poplatku v prípade, ak sa na základe rozhodnutia o povolení zmeny stavby pred jej dokončením zníži výmera podlahovej plochy nadzemnej časti realizovanej stavby, pričom osoba poplatníka sa nemení, Dodatkom č. 1 k metodickému pokynu **sa nahrádza znenie Príkladu č. 3** novým znením.

Dodatkom č. 1 k metodickému pokynu sa v **Príklade č. 5** k vyrubeniu poplatku, ak sa osoba poplatníka nemení a rozhodnutím o povolení zmeny stavby pred jej dokončením sa znížila výmera podlahovej plochy nadzemnej časti stavby, vypúšťajú sa posledné tri odseky a nahrádzajú sa dvoma novými odsekmi. K tejto zmene sa pristúpilo z dôvodu prehodnotenia výpočtu poplatku, ktorý vzniká osobe, ktorá predtým nemala vo vzťahu k stavbe poplatkovú povinnosť, ale je uvedená v právoplatnom rozhodnutí o povolení zmeny stavby pred jej dokončením, ktorým sa znižuje základ poplatku.

September-október

Daňová Akadémia

Zastupovanie na základe plnomocenstva

Zastupovanie pri správe daní má určité špecifiká. Vzťahy medzi zastúpeným a zástupcom založené plnomocenstvom sú občianskoprávne

vzťahy, ktoré sa riadia príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Práve v tejto súvislosti v auguste 2022 Finančná správa SR zverejnila informáciu k zastupovaniu na základe plnomocenstva.

Zastupovanie na základe plnomocenstva je upravené v zákone č. 563/2009 Z. z. o správe daní (ďalej len „daňový poriadok“) v ustanovení § 9 odseky 2 až 5 a 8 až 11.

Právne úkony zástupcu sú prejavy jeho vôle. Avšak právne následky a teda aj práva a povinnosti vznikajú priamo tej osobe, ktorá je zastupovaná, pokiaľ zástupca koná v rozsahu udeleného plnomocenstva.

Kto sa môže dať zastupovať

Právo vybrať si zástupcu pri správe daní má:

- **daňový subjekt;**
- **zákonný zástupca daňového subjektu** (rodič neploletého daňového subjektu, alebo osvojiteľ neploletého daňového subjektu);
- **opatrovník daňového subjektu**, ktorého ustanoví súd.

Forma plnomocenstva

Dohoda o plnomocenstve – ide o dvojstranný právny úkon medzi zástupcom a zastúpeným, ktorým zastúpený udeľuje plnomocenstvo v určitom rozsahu a zástupca toto plnomocenstvo v tomto rozsahu prijíma.

Plnomocenstvo – ide o jednostranný právny úkon, ktorým zastúpený dáva tretej osobe na vedomie, v akom rozsahu je osoba, ktorá je uvedená v plnomocenstve oprávnená ho zastupovať. Plnomocenstvo zároveň osvedčuje, že medzi zastúpeným a zástupcom došlo k uzavretiu dohody o plnomocenstve. V plnomocenstve nie je potrebné uvádzať, že zástupca prijíma plnomocenstvo, ani podpis zástupcu. Nie je však chybou, ak plnomocenstvo bude aj tieto údaje obsahovať.

Plnomocenstvo na zastupovanie sa udeľuje:

1. **písomne**, alebo
2. **ústne do zápisnice u správcu dane**. V takomto prípade daňový úrad spíše o tomto úkone zápisnicu, ktorá musí mať náležitosti uvedené v § 19 daňového poriadku.

V súlade s daňovým poriadkom **plnomocenstvo nemusí mať úradne overený podpis**.

Ak daňový subjekt udeľuje plnomocenstvo do zápisnice a odmietne ju podpísať, správca dane nebude takto udelené plnomocenstvo akceptovať.

Zo splnomocnenia musí byť zrejmé:

- **kto ho udeľuje** (splnomocniteľ),
- **komu je udelené** (splnomocnenec),
- **rozsah splnomocnenia**, resp. jeho **časové ohraničenie**.

Ak plnomocenstvo udeľuje právnická osoba, musí byť ako splnomocniteľ uvedená právnická osoba, v mene ktorej koná konateľ. **Plnomocenstvo musí byť udelené na zastupovanie spoločnosti, nie konateľa.**

Splnomocniteľ si môže zvoliť zástupcu, ktorý má trvalý pobyt alebo sídlo na území členských štátov EÚ a štátov, ktoré sú zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore t. j. Lichtenštajnsko, Island, Nórsko (ďalej „členský štát“). V prípade, že si zvolí zástupcu, ktorý má trvalý pobyt alebo sídlo mimo územia členských štátov, tento zástupca si musí zvoliť **zástupcu na doručovanie** s trvalým pobytom alebo sídlom na území SR (§ 9 ods. 2 daňového poriadku).

Daňový subjekt, ktorý má v SR registračnú povinnosť a ktorý má trvalý pobyt alebo sídlo mimo územia členského štátu, je taktiež povinný zvoliť si zástupcu na doručovanie s trvalým pobytom alebo sídlom na území SR (§ 9 ods. 11 daňového poriadku).

V prípade, že si zástupca, ktorý má trvalý pobyt alebo sídlo mimo územia členských štátov (§ 9 ods. 2 daňového poriadku) a daňový subjekt (§ 9 ods. 11 daňového poriadku) neurčili zástupcu na doručovanie s trvalým pobytom v SR, budú sa písomnosti správcu dane ukladať u správcu dane a účinky doručenia týchto písomností nastanú v deň ich vydania.

Daňový poriadok stanovuje správcovi dane jednoznačný postup, t. j. ak nebude mať osoba uvedená v § 9 ods. 2 a ods. 11 daňového poriadku stanoveného zástupcu na doručovanie s trvalým pobytom v SR, budú sa písomnosti ukladať u správcu dane s účinkami doručenia v deň vydania písomnosti.

Rozsah plnomocenstva

Právna teória aj prax rozlišuje podľa rozsahu:

- a) **všeobecné plnomocenstvo, tzv. generálne** - oprávňuje zástupcu na všetky právne úkony,
- b) **špeciálne plnomocenstvo, tzv. obmedzené** - oprávňuje zástupcu len na určitý druh právnych úkonov,

c) osobitné plnomocnenstvo, tzv. individuálne - oprávňuje zástupcu len na jeden určitý právny úkon.

Pokiaľ nie je rozsah plnomocnenstva presne vymedzený, považuje sa plnomocnenstvo za všeobecné (§ 9 ods. 3 daňového poriadku).

Pokiaľ má správca dane pochybnosti o rozsahu udeleného plnomocnenstva je potrebné, aby vyzval daňový subjekt na jeho spresnenie.

Zástupca koná v rozsahu plnomocnenstva za splnomocniteľa a jeho úkony sa považujú za úkony splnomocniteľa.

Nedostatky plnomocnenstva

Ak nie je rozsah plnomocnenstva presne vymedzený, v súlade s § 9 ods. 3 daňového poriadku je potrebné takéto plnomocnenstvo považovať za všeobecné.

V prípade, že bude mať doručené plnomocnenstvo iné nedostatky, správca dane vyzve daňový subjekt na doplnenie plnomocnenstva, resp. odstránenie nedostatkov splnomocnenia. Následkom neodstránenia nedostatkov je skutočnosť, že správca dane bude konať s daňovým subjektom a nie s jeho zástupcom.

Ak by v lehote stanovenej na odstránenie nedostatkov konal zástupca, správca dane v závislosti od vyjadrenia daňového subjektu môže konanie zástupcu akceptovať.

Pokiaľ je v plnomocnenstve nesprávne uvedené, že konateľ spoločnosti udeľuje plnomocnenstvo zástupcovi, aby zastupoval konateľa v celom rozsahu právomocí konateľa, správca dane takéto plnomocnenstvo nemôže akceptovať, vzhľadom k tomu, že konateľ nemôže preniesť oprávnenie konať v rozsahu práv konateľa na inú osobu. Správca dane v takomto prípade vyzve daňový subjekt na odstránenie nedostatkov splnomocnenia.

Následkom neodstránenia nedostatkov je skutočnosť, že správca dane bude konať s daňovým subjektom. Až do doby kým bude predložené správne udelené plnomocnenstvo, správca dane bude konať s daňovým subjektom.

Kto môže byť zástupcom

Daňový poriadok ponecháva na rozhodnutí zastupovaného, koho si za zástupcu zvolí a neurčuje žiadne podmienky pre osobu zástupcu. **Zástupcom môže byť tak fyzická osoba, ktorá je spôsobilá na právne úkony, ako aj právnická osoba.** Podporne sa uplatňujú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Osoba, ktorej sa udeľuje plnomocnenstvo, musí byť spôsobilá k právnym úkonom v plnom rozsahu. Nestačí, ak má obmedzenú spôsobilosť k právnym úkonom. Ak by fyzická osoba nebola spôsobilá k právnym úkonom, nemôže byť zástupcom. Plná moc udelená takejto osobe by bola neúčinná. Správca dane bude o neúčinnosti plnomocnenstva daňový subjekt informovať.

Ak je zástupcom právnická osoba, koná za zástupcu jej štatutárny orgán alebo osoba, ktorú tento orgán poveril (§ 9 ods. 3 daňového poriadku).

Ak je plnomocnenstvo udelené právnickej osobe, oprávnenie zastupovať daňový subjekt v mene tejto právnickej osoby má buď priamo štatutárny orgán zástupcu, ktorý na zastupovanie nepotrebuje ďalšie plnomocnenstvo, alebo tento orgán poverí na konanie inú osobu (zamestnanca). Takéto poverenie sa udeľuje v zmysle Obchodného zákonníka. Táto osoba sa musí preukázať oprávnením konať v mene právnickej osoby. Uvedené oprávnenie sa spravidla preukazuje písomným dokladom a nazýva sa **poverenie**.

Poverenie musí obsahovať:

- ✓ označenie právnickej osoby,
- ✓ označenie osoby konajúcej za právnickú osobu,
- ✓ vymedzenie konania,
- ✓ pre ktoré bolo poverenie vydané,
- ✓ vymedzenie rozsahu oprávnenia konať za právnickú osobu,
- ✓ podpis a
- ✓ dátum.

Písomné poverenie vystavuje štatutárny orgán alebo iná osoba oprávnená konať v mene právnickej osoby.

Zvláštnym druhom zákonného zastúpenia podnikateľa je **prokúra** (upravená v § 14 Obchodného zákonníka). Účel a rozsah prokúry je daný priamo v Obchodnom zákonníku, prokurista nemusí mať na konanie u správcu dane osobitné plnomocnenstvo. Udelenie prokúry je účinné od zápisu do obchodného registra.

Vstupom spoločnosti **do likvidácie** prechádza na likvidátora pôsobnosť štatutárneho orgánu konať v mene spoločnosti okrem oprávnenia zvoliť zasadnutie najvyššieho orgánu spoločnosti (§ 75b ods. 1 Obchodného zákonníka).

V súlade s § 70 ods. 3 Obchodného zákonníka spoločnosť vstupuje do likvidácie zápisom likvidátora do obchodného registra, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Pôsobnosť štatutárneho orgánu konať v mene spoločnosti prechádza na likvidátora **okamihom vstupu spoločnosti do likvidácie, t. j. až zápisom likvidátora do obchodného registra** a nie jeho samotným ustanovením do funkcie. S účinnosťou od 1. októbra 2020 je z právomoci likvidátora vyňatá kompetencia zvoliť zasadnutie najvyššieho orgánu spoločnosti.

Vstupom spoločnosti do likvidácie zanikajú jednostranné právne úkony spoločnosti, najmä jej príkazy, poverenia, splnomocnenia a prokúry okrem splnomocnení udelených na zastupovanie spoločnosti v súdnych konaniach (§ 75b ods. 2 Obchodného zákonníka).

Likvidátor robí v mene spoločnosti len úkony smerujúce k likvidácii spoločnosti. Likvidátor najmä plní záväzky spoločnosti, uplatňuje pohľadávky a prijíma plnenia, koná za spoločnosť pred súdmi a inými orgánmi, uzaviera zmiery a dohody o zmene a zániku práv a záväzkov. Nové zmluvy môže uzavierať len v súvislosti s ukončením doterajších právnych vzťahov. Písomnosti doručuje správca dane daňovému subjektu v likvidácii.

Substitučné zastúpenie

Substitút je osoba splnomocnená zástupcom za neho konať. Ak si zastúpený zvolí zástupcu spôsobom podľa ustanovenia § 9 ods. 2 daňového poriadku, za tohto zástupcu môže konať aj iná osoba (substitút), ak sú súčasne splnené tieto podmienky:

- zastúpený udelí plnomocenstvo daňovému poradcovi alebo advokátovi,
- z plnomocenstva musí vyplývať, že za zástupcu môže konať aj iná osoba, t. j. substitút,
- zástupca udelí substitútovi plnomocenstvo (aj do zápisnice u správcu dane).

Konanie substitúta v rozsahu plnomocenstva udeleného zástupcom sa považuje za konanie zástupcu. V prípade, že substitút prekročí rozsah plnomocenstva, postupuje sa primerane podľa § 33 Občianskeho zákonníka.

➤ Substitučné zastúpenie advokáta

V zmysle zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii je potrebné rozlišovať substitučné zastúpenie advokáta:

a/ iným advokátom (ak s tým súhlasí zastúpený) – advokát, ktorý je splnomocnený, môže splnomocniť iného advokáta aj v celom rozsahu tejto plnej moci (v takom prípade sa písomnosti doručujú substitučne splnomocnenému advokátovi),

b/ advokátskym koncipientom (ak s tým súhlasí zastúpený) – advokátsky koncipient je zamestnanec, zapísaný do zoznamu advokátskych koncipientov vedených komorou.

Zo zákona o advokácii vyplýva, že advokát je oprávnený poveriť advokátskeho koncipienta vykonaním jednotlivých úkonov právnych služieb. Advokátsky koncipient môže jednotlivé úkony vykonávať na základe udeleného substitučného splnomocnenia alebo na základe poverenia.

Advokátskeho koncipienta môže advokát substitučne splnomocniť na vykonanie jednotlivých úkonov, t. j. nie je možné substitučne splnomocniť advokátskeho koncipienta v celom rozsahu generálneho plnomocenstva, resp. v celom rozsahu plnomocenstva, ktoré bolo udelené advokátovi.

Advokátskeho koncipienta je možné splnomocniť na vykonanie konkrétneho úkonu pred správcom dane. Advokátsky koncipient môže byť splnomocnený, resp. môže mať poverenie na zastupovanie, napr. pri prerokovaní pripomienok so správcom dane vo vyrubovacom konaní, na prevzatie úradnej zásielky u správcu dane. Advokátsky koncipient nemôže byť splnomocnený, napr. na celú daňovú kontrolu, nakoľko daňová kontrola je proces, ktorý pozostáva z jednotlivých úkonov.

Advokát nemôže substitučne splnomocniť na zastupovanie advokátskeho koncipienta, ktorý je ako koncipient zapísaný u iného advokáta.

c/ iným zamestnancom advokáta okrem advokátskych koncipientov – tento zamestnanec advokáta nie je oprávnený zastupovať klienta pred súdom, prokuratúrou alebo orgánom verejnej správy, teda nie je ani oprávnený zastupovať daňový subjekt pred správcom dane.

➤ Substitučné zastupovanie daňového poradcu

Podľa zákona č. 78/1992 Zb. o daňových poradcov a Slovenskej komore daňových poradcov (ďalej len „zákon o daňových poradcov“) asistent daňového poradcu je oprávnený vykonávať činnosť podľa tohto zákona len ako zamestnanec daňového poradcu alebo právnickej osoby podľa § 4 ods. 2 zákona o daňových poradcov, a je oprávnený vykonávať tie úkony, na ktoré ho daňový poradca splnomocní. Daňový poradca nemusí asistentovi udeliť substitučné splnomocnenie. Asistent daňového poradcu môže vykonávať jednotlivé úkony na základe poverenia.

Daňový poradca nemôže substitučne splnomocniť asistenta daňového poradcu v celom rozsahu jemu udeleného generálneho plnomocenstva, resp. v celom rozsahu jemu udeleného plnomocenstva, asistenta môže splnomocniť, resp. môže dať poverenie len na vykonanie jednotlivých úkonov, napr. pri prerokovaní pripomienok so správcom dane vo vyrubovacom konaní, na prevzatie úradnej zásielky u správcu dane. Asistent daňového poradcu nemôže byť splnomocnený, napr. na celú daňovú kontrolu, nakoľko daňová kontrola je proces pozostávajúci z jednotlivých úkonov.

Daňový poradca môže substitučne splnomocniť aj inú osobu, čo vyplýva z ustanovenia § 9 ods. 3 daňového poriadku a zákon o daňových poradcov neobmedzuje udelenie plnej moci inej osobe. Daňový poradca, ktorý je splnomocnený na zastupovanie, môže splnomocniť inú osobu aj v celom rozsahu tejto plnej moci.

Účinnosť plnomocenstva

Daňový poriadok ustanovuje, že plnomocenstvo je voči správcovi dane účinné odo dňa jeho doručenia správcovi dane, alebo odo dňa udelenia plnej moci do zápisnice u správcu dane.

Daňový poriadok upravuje, že odvolanie plnomocenstva daňovým subjektom alebo výpoveď plnomocenstva zástupcom sú účinné odo dňa ich doručenia správcovi dane alebo odo dňa uvedenia týchto skutočností do zápisnice u správcu dane.

Konanie s daňovým subjektom

Skutočnosť, že daňový subjekt, jeho zákonný zástupca alebo jeho opatrovník si zvolí zástupcu nie je prekážkou, aby správca dane vykonával niektoré úkony aj priamo s daňovým subjektom. Taktiež správca dane môže daňový subjekt vyzvať na vykonanie niektorého úkonu. Zákon neukladá správcovi dane povinnosť, ale iba oprávnenie konať priamo s daňovým subjektom. Daňový subjekt je povinný výzve správcu dane vyhovieť.

Postup správcu, ak v tej istej veci koná daňový subjekt a zástupca

Ak v tej istej veci koná daňový subjekt a zároveň aj ním zvolený zástupca a ich konanie si navzájom odporuje, správca dane rešpektuje konanie daňového subjektu. **Správca dane nemá povinnosť vyrozumieť zástupcu daňového subjektu o tomto konaní.**

Udelenie plnej moci zástupcovi nezavaruje daňový subjekt práva, aby v konaní robil úkony aj sám. Ak urobí daňový subjekt nejaký úkon sám, a to aj napriek tomu, že udelil všeobecné plnomocenstvo zástupcovi, správca dane konanie daňového subjektu bude akceptovať.

V tej istej veci – jeden zástupca

Daňový subjekt, zákonný zástupca alebo opatrovník môže mať tej istej veci môže len jedného zástupcu (§ 9 ods. 3 daňového poriadku).

Daňový subjekt môže mať u toho istého správcu dane aj viacerých zástupcov, avšak v rôznych veciach. Rozsah plnomocenstiev sa nesmie prekrývať. Jeden zástupca môže byť splnomocnený, napr. na podávanie daňových priznaní DPH, ďalší zástupca zase na podávanie daňových priznaní k iným daniam.

V prípade, že daňový subjekt udelí plnomocenstvo a následne udelí nové plnomocenstvo, pričom tieto dve plnomocenstvá sa svojim rozsahom prekrývajú, nové plnomocenstvo nahradí v rozsahu v ňom uvedenom, skôr udelené plnomocenstvo. Ak by mal správca dane pochybnosti o tomto novom plnomocenstve, vyzve daňový subjekt na odstránenie pochybností.

Správca dane zašle výzvu podľa § 9 ods. 4 daňového poriadku s následkom nevyhovenia výzve. Ak daňový subjekt výzve nevyhoví v plnom rozsahu a v určenej lehote, považuje sa toto plnomocenstvo za neúčinné. Zástupca uvedený v novom plnomocenstve môže do doby odstránenia pochybností, resp. do uplynutia lehoty určenej vo výzve vykonať vo veci len nevyhnutné úkony, aby nedošlo k zmareniu neopakovateľných úkonov (napr. podanie odvolania, účasť na výsluchu svedka).

Ak sa k novému plnomocenstvu daňový subjekt nevyjadrí v rozsahu a v lehote určenej vo výzve, nové plnomocenstvo je neúčinné a zostáva účinné skôr udelené plnomocenstvo (ak nebolo odvolané alebo nezaniklo iným spôsobom). Správca dane bude konať s daňovým subjektom, resp. so zástupcom na základe skôr udelenej plnej moci, o ktorej správca dane nemá pochybnosti.

Vylúčenie zástupcu

Správca dane a druhostupňový orgán je v súlade s § 10 daňového poriadku oprávnený, aby vylúčil zo správy daní zástupcu vtedy, ak dôjde k stretu so záujmami iných daňových subjektov pri uplatňovaní práv a pri plnení povinností. Dôvodom na vylúčenie zástupcu môže byť, napr. skutočnosť, že zástupcom jedného daňového subjektu je zamestnanec iného daňového subjektu a záujmy týchto daňových subjektov sú protichodné.

Ak je zástupcom advokát alebo daňový poradca, týchto nie je možné vylúčiť zo zastupovania.

Zánik plnomocenstva

Zánik plnomocenstva je upravený v § 33b Občianskeho zákonníka. Plnomocenstvo zanikne:

- ✓ vykonaním úkonu, na ktorý bolo obmedzené,
- ✓ ak ho odvolal zastúpený,
- ✓ ak ho zástupca vypovedal,
- ✓ smrťou zástupcu,
- ✓ smrťou zastúpeného,
- ✓ uplynutím doby, na ktorú bolo plnomocenstvo udelené,
- ✓ na základe dohody zástupcu a zastúpeného o zániku plnomocenstva,
- ✓ zánikom právnickej osoby, ktorá je buď zástupcom, alebo zastúpeným len vtedy, ak jej práva a záväzky neprechádzajú na inú osobu.

Daňový poriadok zánik plnomocenstva špeciálne neupravuje.

Odvolanie plnomocenstva je jednostranný právny úkon zastúpeného vo vzťahu k zástupcovi a je účinný od okamihu, kedy sa o ňom dozvedel (§ 33b Občianskeho zákonníka). Právne úkony urobené zástupcom do tejto doby zaväzujú zastúpeného. Pre tretie osoby, t. j. napr. aj pre správca dane je zánik plnomocenstva účinný vtedy, keď sa o ňom dozvedia, resp. keď je správca dane odvolanie alebo výpoveď plnomocenstva doručené.

Ak splnomocniteľ zomrie alebo ak splnomocnenec (zástupca) vypovie plnomocenstvo, je zástupca povinný urobiť ešte všetko, čo neznesie odklad, aby zastúpený alebo jeho právny nástupca neutrpel ujmu na svojich právach (§ 33b Občianskeho zákonníka). Takto vykonané úkony majú rovnaké právne účinky, ako keby zastúpenie ešte trvalo, pokiaľ však neodporujú tomu, čo zariadil zastúpený alebo jeho právni nástupcovia. V prípade, ak by zástupca vykonal nejaký úkon, ktorý neznesie odklad, aby zastúpený neutrpel ujmu na svojich právach, správca dane so zástupcom tento neodkladný úkon bude akceptovať (napr. prerokovanie pripomienok a dôkazov po kontrole).

Skutočnosti, ktoré nemajú vplyv na platnosť plnej moci

Na platnosť plnej moci nemajú vplyv napr.: zmena obchodného mena, zmena sídla, zmena právnej formy daňového subjektu zastupovanej právnickej osoby, zmena konateľa, resp. konateľov. Tieto skutočnosti ani nespôsobujú zánik plnomocenstva.

Daňový kalendár - september 2022

Prehľad daňových
a odvodových termínov na
najbližší mesiac. Zdroj: FR SR

Dátum   **Druh**   **Názov**   **Obdobie**

do 5 dní po dni výplaty	Daň zo závislej činnosti	Odvod preddavkov na DzP zo závislej činnosti za zamestnancov znížené o úhrn daňového bonusu, a to najneskôr do 5 dní po dni výplaty, poukázania alebo pripísania zdaniteľnej mzdy zamestnancovi k dobru, ako aj odvod osobitnej vybraných úst. činiteľov	me- sačné
16.09.	DzP PO	Odvedenie DzP vyberanej zrážkou podľa § 43 ods. 11 zákona o dani z príjmov a oznámenie tejto skutočnosti správcovi dane	me- sačné
16.09.	DzP PO	Odvedenie sumy na zabezpečenie DzP platiteľom podľa § 44 zákona o DzP a oznámenie tejto skutočnosti správcovi dane	me- sačné
16.09.	DzP FO	Odvedenie sumy na zabezpečenie DzP platiteľom podľa § 44 zákona o DzP a oznámenie tejto skutočnosti správcovi dane	me- sačné
16.09.	DzP FO	Odvedenie DzP vyberanej zrážkou podľa § 43 ods. 11 zákona o DzP a oznámenie tejto skutočnosti správcovi dane	me- sačné
26.09.	Spotrebné dane	Podanie daňového priznania za spotrebné dane (minerálny olej, elektrina, uhlie, zemný plyn, alkoholické nápoje, tabakové výrobky) za predchádzajúci kalendárny mesiac a zaplatenie týchto daní	me- sačné
26.09.	Spotrebná daň z tabak. výrobkov	Podanie oznámenia o množstve cigariet uvedených do daňového voľného obehu na daňovom území za predchádzajúci kalendárny mesiac pre daňový sklad, oprávneného príjemcu a dovozcu	me- sačné
26.09.	Spotrebná daň z minerálneho oleja	Povinnosť distribútora pohonných látok predložiť colnému úradu hlásenie o množstve nadobudnutého, dodaného miner. oleja a stave zásob miner. oleja, uvedeného v § 6 ods. 1 písm. a), d) a f) alebo v § 7 ods. 1 a 2 z. č.98/2004 Z.z., za predchádzajúci kalendárny mesiac samostatne za každú prevádzkareň v členení podľa jednotlivých druhov tohto minerál. oleja, to neplatí, ak je distribútor pohonných látok prevádzkovateľom daňového skladu.	me- sačné
26.09.	DPH	Podanie súhrnného výkazu za kalendárny mesiac pre platiteľa podávajúceho súhrnný výkaz za kalendárny mesiac	me- sačné
26.09.	DPH	Podanie kontrolného výkazu za kalendárny mesiac pre platiteľa so zdaňovacím obdobím kalendárny mesiac	me- sačné
26.09.	DPH	Podanie daňového priznania k DPH za predchádzajúci kalendárny mesiac pre platiteľa so zdaňovacím obdobím kalendárny mesiac a zaplatenie dane	me- sačné
26.09.	Spotrebná	Uzatvorenie evidencie za príslušný kalendárny mesiac odberate-	me-

	daň z liehu	lom kontrolných známok pri SPD z liehu v elektronickom systéme KZ do 25. dňa kalendárneho mesiaca	sačné
30.09.	DzP FO, PO	Podanie daňového priznania k DzP FO, PO za zdaňovacie obdobie 2021 a zaplatenie dane vyplývajúcej z daň. priznania za rok 2021, ak si daňovník predĺžil lehotu na podanie daň. priznania do 30.9. v prípade poberania zdaniteľných príjmov zo zdrojov v zahraničí	ročné
30.09.	Daň z motorových vozidiel	Zaplatenie štvrtročných preddavkov na daň z motorových vozidiel vo výške 1/4 predpokladanej dane u daňovníka, ktorého predpokladaná daň presiahne 700 € a nepresiahne 8 300 €	štvrt- ročné
30.09.	Odvody	Zaplatenie osobitného odvodu z podnikania v regulovaných odvetviach	me- sačné
30.09.	Daň zo závislej činnosti	Podanie prehľadu o zrazených a odvedených preddavkoch na daň z príjmov zo závislej činnosti, ktoré zamestnávateľ jednotlivým zamestnancom vyplatil, o zamestnaneckej prémii a o daňovom bonuse za uplynulý kalendárny mesiac	me- sačné
30.09.	Daň zo závislej činnosti	Podanie písomného oznámenia správcovi dane o výške sumy osobitnej dane vybraného ústavného činiteľa z príjmu zo závislej činnosti	me- sačné
30.09.	Daň zo závislej činnosti	Podanie prehľadu o zrazených a odvedených preddavkoch na daň z príjmov zo závislej činnosti, ktoré zamestnávateľ jednotlivým zamestnancom vyplatil, o zamestnaneckej prémii a o daňovom bonuse za uplynulý kalendárny mesiac	me- sačné
30.09.	DzP PO	Zaplatenie štvrtročných preddavkov na daň z príjmov právnickej osoby vo výške 1/4 dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie	štvrt- ročné
30.09.	Daň z motorových vozidiel	Zaplatenie mesačných preddavkov na daň z motorových vozidiel vo výške 1/12 predpokladanej dane u daňovníka, ktorého predpokladaná daň presiahne 8 300 €	me- sačné
30.09.	DzP PO	Zaplatenie mesačných preddavkov na daň z príjmov právnickej osoby vo výške 1/12 dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie	me- sačné
30.09.	DzP FO	Zaplatenie štvrtročných preddavkov na daň z príjmov fyzickej osoby vo výške 1/4 poslednej známej daňovej povinnosti	štvrt- ročné
30.09.	Spotrebná daň z liehu	Uzatvorenie evidencie liehu a vykonanie inventarizácie stavu zásob liehu k 30.9. za príslušný kalendárny rok pre podnik na výrobu liehu, sklad liehu, užívateľský podnik, oprávneného príjemcu, tranzitný daňový sklad, splnomocnenca pre zahraničných zástupcov, splnomocnenca pre zásielkový obchod a odosielateľa, ktorý uskutočnil zásielkový obchod	ročné
30.09.	DPH	Podanie daňového priznania za predchádzajúci kalendárny mesiac pre osobu uplatňujúcu osobitnú úpravu dane iOSS na predaj tovaru na diaľku dovážaného z územia tretích štátov a zaplatenie tejto dane (§ 68c zákona o DPH)	me- sačné